

Ana Blandiana

"Blandiana vine de undeva din Transilvania... si primele ei versuri au placut de la inceput prin nota lor delicat senzoriala. Debutaza in acelasi an cu Ioan Alexandru si la patru ani dupa primele carti ale lui Nichita Stanescu si Cezar Baltag. Sorescu publicase parodiile lui in 1963 si tot in acelasi an debutase si Constanta Buzea.

Curand (1965) apare, cu Mieii primi si Adrian Paunescu. Unele teme, obsesii, mituri sunt comune, candoarea, jubilatia in fata miracolului vietii, sentimentul de solidaritate cu universul si toate celelalte fictiuni ale adolescentei - cum le-am zis odata - intra si in poemele din Persoana intaia plural (titlul in sine vrea sa sugereze identificarea eului poetic cu destinul colectiv). "

Eugen Simion

Personalitate culturala (si politica) de prestigiu - poeta, prozatoare, eseista si memorialista - Ana Blandiana (Otilia Coman) se bucura de aprecierea unanima a cititorilor, ramanand constanta in fruntea generatiei sale, atat inainte de 22 decembrie 1989, cat si dupa. Sensibila, delicata, cu un talent incontestabil si cu o aleasa cultura, preocupata de continua sa autoperfectionare - poeta concureaza in contemporaneitate cu personalitatile de odinioara ale Elenei Vacarescu si Marthei Bibescu, evident, comparatia tinand seama de timpul si de specificul cultural ale celor doua etape.

Nu putem stabili decat asocieri aproximative, dar o vorba inteleapta spune ca istoria se repeta: nu identic, insa unele interferente sunt necesare pentru a trasa mai bine drumul evolutiei unor personalitati culturale romanesti, a le raporta la ansamblul literaturii universale.

Laureata a mai multe premii nationale, printre care si cel al Uniunii Scriitorilor Romani, Ana Blandiana a fost incununata si cu premiul Herder, oferit la Viena unor creatori de prestigiu din Europa - la noi fiind acordat lui Eugen Jebeleanu, Nichita Stanescu, Tudor Arghezi si altii. Evident ca un astfel de premiu nu este suficient pentru a stabili notorietatea unui om de cultura in oglinda dreapta a timpului, dar, in cazul Anei Blandiana, desi distinctiile respective i s-au acordat destul de tanara, premiile pe care le-a primit nu au facut altceva decat sa reliefeze si sa intareasca realitatea: talentul, vocatia si bunele sale intentii.

Astfel, cunoscuta de tanara in cercurile literare ale studentimii, in mare masura datorita activitatii sale publicistice, ca redactor la Viata studenteasca si Amfiteatru, Ana Blandiana devine un port-drapel al generatiei sale. Demnitatea de artist si tinuta sa civica o determina sa nu faca nici un fel de concesii vechiului regim, desi este recunoscuta si apreciata pentru talentul sau, intre altele, conferindu-i-se, in 1974, Premiul Academiei, dupa care i se faciliteaza o excursie prin Europa si America, prilej cu care tine rubrici permanente de consemnari in: Romania literara si Contemporanul.

Dar nu vocatia sociala o va ridica pe Ana Blandiana in nemurire, ci operele sale literare,

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

concretizate prin volumele: Persoana intaia plural, Calcaiul vulnerabil, Octombrie, noiembrie, decembrie, Calitatea de martor, Somnul din somn, Cele mai frumoase dintre lumile posibile, O discutie la masa tacerii, Coridoare de oglinzi, Sertarul cu aplauze si altele.

O deosebita gratie feminina, asemenea Magdei Isanos, o curgere fireasca a cuvintelor de inspiratie eminesciana, o gingasie a florilor si miresmelor, ca la Dimitrie Anghel, o nuantere a amanuntelor si a lumii minuscule, a gazelor si pasarilor, ca la Tudor Arghezi - toate acestea reunite intr-o noua alchimie a versurilor si inca ceva mai mult caracterizeaza personalitatea artistica a Anei Blandiana: "Port astrii toti cu mine sa le-arat / Gradina pentru care sa-nalzaesca. /si muntii-mi cer sa-i duc inspre pamantul / Pe care sa-si zideasca inaltimea. / si pasarile se rotesc si intreaba / Unde sa-si puna cuibul, si nesfarsite turme / Unde sa stea sa se inmulteasca" (intoarcere).

O mireasma mioritica, infratirea fireasca intre om si natura, o continuitate a vietii dincolo de prima existenta, tinzand spre unirea cu divinitatea. Poeta hipersensibila personifica natura si anotimpurile, pe care le invoca permanent sa ia parte la propria ei existenta: "Lasa-mi. toamna, pomii verzi / Uite ochii mei ti-i dau. / Ieri spre seara-n vantul galben / Arborii-n genunchi plangeau. // Lasa-mi, toamna, cerul lin. / Fulgera-mi pe frunte mie. /Asta noapte zarea-n iarba / Incerca sa se sfasie" (Cantec).

Versurile acestea, devenite cantec, asemenea unor poezii ale lui Vasile Alecsandri, George Cosbuc, Octavian Goga o situeaza deodata pe Ana Blandiana in randurile acelor rapsozi nationali care sunt intr-atat de mult asimilati de propriul lor popor, incat creatiile lor culte sunt percepute ca folclorice.

"Poezia Anei Blandiana - afirma Alexandru Philipide - "inspira simpatie si incredere. Te indeamna s-o recitesti si trece deplin proba recitirii. Observ de asemenea cu multumire ca ea nu se supune influentelor vreunei mode literare. De aici si absenta oricarei poze. Cei mai buni poeti din toate timpurile au simtit nevoia sa se fereasca de asemenea tentatii si in acest chip au ramas credinciosi lor insisi si poeziei adevarate. Este o calitate pe care, pe langa cele pomenite deja, poezia Anei Blandiana o are din belsug si care-i asigura si mai bine trainicia."

AVRAM IANCU

"Poezia nu mai e o imbratisare tinereasca a materiei in febra creatiei, e o detasare de lucruri, o scrutare indelunga si severa a lor. Darul de a canta este tragic, poezia e o vina, o ispasire si poetul are soarta regelui Midas: tot ce atinge se preface in cuvinte. Se naste, atunci, o poezie din meditatie asupra posibilitatilor. "

Eugen Simton

Poezie cu tematica patriotica, desi nu cea mai reprezentativa in creatiile de buna factura ale Anei Blandiana, face parte din volumul Somnul din somn (1977), avand ca tema "starea de intrare in rezonanta cu absolutul... care topeste intr-o formula noua intreaga filiera romantica, simbolista si expresiva romaneasca". (Aurelia Ilian, Limba si literatura romana).

O observatie interesanta o face academicianul Eugen Simion, care afirma ca tonalitatea poeziei o

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

situeaza "intre voluptatea eminesciana a integrarii in ritualurile cosmice si teroarea biologica a sfarsitului"

In conceptia poetei, somnul reprezinta starea latentă a romanilor din Transilvania, la un moment dat, adica o forma de veghe prezenta in vis, care-i ajuta sa invinga vicisitudinile aceluia timp.

Eroul principal al poemului este Avram Iancu, simbolul unei inalte constiinte nationale a romanilor transilvaneni, in acea perioada istorica, fiindu-ne infatisat inca din primul vers, "Dormind inainteaza cantand din fluier stins" - deci sub forma tragica a ciobanasului mioritic - prevestindu-si un destin eroic, de care se fereste prin reverie ori prin somn.

Acest destin poate fi preschimbat prin cantecul doinei, in frate, prin tristete si melancolie, cu bocetul. Dar eroul nu poate fi invins nici macar in starea de somn relativa, de vreme ce craiul muntilor inainteaza, iar "in urma lui se ara singur de cutremur pamantul", reaparand sub chipul unui erou legendar, in urma caruia codrii "hohotesc nemuritori dezastre" - aluzie la puternicul efect social al actiunii lui Avram Iancu impotriva asupritorilor neamului sau si a ostirilor lor puternice, de vreme ce "ar incolti pamantul scarbit razboinici grei" (adica nici glia romaneasca nu-i mai rabda pe cei cazuti impotriva lui). Dar, in urma sa, pamantul "se seamana cu oase vechi de domn" (autohtoni - antiteza: ei - noi). Apoi il aflam sub chipul unui "mare rege", conducand "o tara-ntreaga transformata-n vis".

Observam paralelele schimbarilor ipotetice ale eroului cu starea naturii si sentimentele poporului: "in urma lui cresc codrii mari de plans", "in urma lui se ara singur... pamantul", in timp ce "struguri dulci se-mbata si atipesc in vis", iar "granele se culca si se sfarsesc in glie"... Pentru toate aceste transformari ale naturii, in frate cu eroul, "ar fi destul indemnul din fluier", rostit de el pe diferite tonalitati, (de reliefat reluarea motivului cantecului din fluier din Miorita si in basmele populare).

Cat privesc celelalte aspecte ale prozodie si ale realizarii artistice, ele se inscriu pe linia normala a creatiei Anei Blandiana. Ea este un glas reprezentativ si de neuitat al generatiei sale, al carei talent ii confera un rol de frunte in randurile celor mai de seama lirici contemporani.

AR TREBUI

Poeta, prozatoare, eseista, implicata puternic in miscarea de redesteptare culturala si sociala de dupa 1989, o perioada aflata in fruntea Conventiei Democratice, revenind apoi la uneltele sale lirice, Ana Blandiana cultiva o creatie emotiva, muzicala si filosofica.

Ar trebui, poezie publicata in volumul Calcaiul vulnerabil exprima un optativ ideal: Ar trebui sa ne nastem batrani / sa venim intelepti / sa fim in stare sa hotaram / soarta noastra in lume.

Imaginativ, autoarea inverseaza etapele vietii: "Apoi sa ne facem tineri, mai tineri mergand / Maturi si puternici sa ajungem la portile creatiei." Acolo s-ar afla culmile de implinire ale vietii, dar drumul invers va continua spre adolescenta si copilarie, " devenind tot mai mici, / Cat bobul de strugure, cat bobul de mazare, cat bobul de grau..."

Reintoarcerea in natura, la elementele esentiale ale vietii nu este altceva decat o recunoastere a faptului ca circuitul are loc, de fapt, printr-o continua rotire, de parca am implini visul tineretii fara batranete si al vietii fara de moarte...